

REFERAT FRA EUROCLASSICAS ÅRSMØTER I JENA (2023) OG FRASCATI (2024)

FEDERICO AURORA

Jeg var så heldig at jeg fikk representere Norsk Klassisk Forbund på Euroclassicas årsmøte, både i 2023, da vi samla oss 24.-25. august på Universitetet i Jena i Tyskland, og i 2024, da Accademia Vivarium Novum i Frascati, nær Roma, var vertskap for møtet.

Euroclassica er, som en del av leserne av Klassisk Forum kanskje veit, en paraplyorganisasjon for gresk- og latinlærerforeninger i Europa. Norge var gjennom Norsk Klassisk Forbund med på å grunnlegge Euroclassica i 1991 og har, etter utmeldinga i 2002, fra 2018 vært medlem igjen. NKF er riktignok ikke ei gresk- og latinlærerforening, men får, som flere motsvarende organisasjoner fra andre land, lov til å representere landet sitt i mangel på en rein lærerorganisasjon. Hvert land kan nemlig ha kun én organisasjon som sin offisielle representant med stemmerett i generalforsamlinga (med foreløpig bare ett unntak: Belgia er representert av ei vallonsk og ei flamsk forening, sia de respektive utdanningssystem er vidt autonome).

Hovedmåla til foreninga er å fremme samarbeid foreningene imellom og samtidig verne og fremme undervisninga og studiet av gresk og latin og av de litteraturene og kulturene som har hatt dem som sitt språklige uttrykk, spesielt i europeisk kontekst.

Om Euroclassica

Euroclassica er aktiv på flere fronter. Foreninga har ei webside (<https://www.euroclassica.eu/>) med informasjon om organisasjonen, mål, egne aktiviteter og nyheter om aktuelle arrangement og saker som angår de klassiske språka og deres kulturarv. Euroclassicas tilstedeværelse på nettet kompletteres av en X- og en Facebook-konto og av formidlingstidsskriftet *Cursor*, som publiseres både i papir og som åpent tilgjengelig nettpublikasjon i pdf-format. I *Cursor* publiseres jevnlig også artikler om stillinga til klassiske studier i de enkelte europeiske landa.

Blant aktivitetene organisert av Euroclassica er sommerskoler og sertifiseringa av gresk og latinsk språkkompetanse (ECCL – European Curriculum for Classical Languages). Sommerskolene har variert gjennom åra, men *Academia Homerica* i Hellas, med et rikt program av forelesninger og ekskursjoner med Homer som hovedfokus, har blitt arrangert sia 1997. Andre eksempel på sommerskoler i regi av Euroclassica er sommerkurset i latin *Academia Latina*, som blei organisert i Roma flere ganger i perioden 2004-2012 og *Academia Saguntina - European School in Classical Civilisation*, som fant sted i Valencia i Spania fram til 2022.

I over ti år har Euroclassica tilbydd sertifisering av gresk og latinsk språkkompetanse. Meininga med dette er både å etablere noen felleseuropeiske standarder for gresk og latin språkkunnskap og samtidig øke motivasjonen til elever og studenter, spesielt i land hvor gresk og latin ikke står sterkt i skolen. Euroclassica si sertifisering er ellers blant de første i ei rekke liknende forsøk som har kommet de siste åra fra forskjellige aktører som private skoler, nasjonale og regionale skolemyndigheter, og til og med et internasjonalt europeisk prosjekt, *EULALIA*, som involverte flere europeiske universitet. Hvilken internasjonal rolle og anerkjennelse sånne sertifiseringer kan få, f.eks. i det europeiske universitetssystemet, gjenstår å se. Per dags dato har i alle fall Euroclassicas ECCL stimulering av elevenes motivasjon som sitt uttrykte hovedmål.

Euroclassica har også stått for publisering av bøker som setter seg fore å framheve den felles europeiske arven som stammer fra den greske og den latinske skriftkulturen. Bøkene heter *Europatria* (om den latinske arven), *Europatrida* (om den greske arven) og *European symbols* (om begge). For hvert land som er representert i boka, presenteres tekster og kulturelle og materielle symboler som kan representere den klassiske arven deres. Ei ny utgave av *Europatria* er planlagt for 2025.

Årsmøta i Jena og Frascati

På årsmøtet får delegatene detaljert og grundig informasjon om alle de gjennomførte og planlagte aktivitetene og møta i Jena og Frascati var ingen unntak. Deltakerne på årsmøtet får alltid også tilbud om ekskursjoner til nærliggende steder som er av relevans for den klassiske kulturarven i Europa. I 2023 gikk turen til Weimar med sitt rike museumslandskap, sterkt

prega av arven etter Goethe og Schillers opphold i byen, mens i 2024 blei det tilbydd utflykt til det arkeologiske området i Tusculum og forskjellige steder i Roma: museet Forma Urbis, San Clementes Basilika og det arkeologiske området på Celiohøyden. Jeg var med kun på utflukta til Tusculum, som var veldig interessant, ikke minst på grunn av at heile turen blei gaida på latin.

Det faglige programmet i Jena var todelt: den første dagen bydde på innlegg om et breitt utvalg av tema innen klassiske fag: neolatinisk litteratur, de første kristnes lesing av Vergil, Ciceros filosofiske verk og kvinneskikkelser i det attiske drama. Den andre dagen var via fagpedagogikk, et kjernetema for Euroclassica. Delegaten fra Luxembourg, Franck Colotte, presenterte den nye læreboka (*Itinera*) han og kollegaer (deriblant Antje Kolde, representanten for Sveits) arbeider med. Læreboka virka pedagogisk innovativ, med blant anna større oppmerksomhet på å representere et breitt menneskelig mangfold (kjønn, alder, sosial bakgrunn, kultur). Peter Glatz, den østerrikske representanten, presenterte ei ny formidlingsbok, som med suksess har blitt brukt i Østerrike for å bevisstgjøre skoleelevene (og allmennheta) på den lokale antikke historia og arven og de gjenværende kulturelle og materielle spora etter dem. Geert Kentane, som representerer Flandern, reflekterte om lesestrategier for latinske tekster i klasserommet, mens Peter Kuhlmann (Universitetet i Göttingen) presenterte en studie hvor han så på hvordan lærebøker i fremmedspråk i Tyskland støtter innlæringa av ordforråd med hyppig gjentakelse av sentrale ord i tekstene, mens de fleste latinbøkene mangler dette språkpedagogiske grepet.

Det faglige programmet i Frascati starta med presentasjonen av boka *Teaching Classics Worldwide* (med Steven Hunt og John Bulwers som redaktører), som tilbyr en detaljert og systematisk oversikt over hvor i verden, og hvordan, det undervises i gresk, latin og relaterte fag. Norge er selvfølgelig representert i et dedikert kapittel skrevet av våre egne Vibeke Roggen og Eirik Welo. Resten av programmet var via undervisningsmetodene, med spesielt fokus på de som, med basis i moderne forskning på språktilegnelse og språkpedagogikk, inkluderer den muntlige delen av språket, med flytende lesing av originaltekstene som hovedmålet. Flere innlegg presenterte latin- og greskundervisning på Accademia Vivarium Novum, men vi fikk også høre om undervisninga ved Universitetet i Lille (Séverine Clément-Tarantino), Instituttet Polis i Jerusalem (Christophe

Rico), Cornell University (Daniel Gallagher) og École normale supérieure i Paris (Anca Dan). Raf Van Rooy, ansatt ved Universitetet i Leuven og tidligere postdoc i Oslo, ga oss et innblikk i undervisningsmetodene som blei brukt ved *Collegium Trilingue*, skolen som tilbydde offentlige forelesninger om latinske, greske og hebraiske tekster i Leuven på 1500-tallet. Til slutt presenterte Marco Tibaldini (Universitetet i Genova) resultat fra et stort forskningsprosjekt om antikke bordspill og hvordan vi kan bruke dem i kultur- og historieundervisning.

Samtaler om pedagogiske tema og om stillinga til latin og gresk i de forskjellige landa på de forskjellige utdanningsnivåa gikk også i pausene, lunsjene og middagene, som delegatene brukte til å utveksle erfaringer og meninger.

I generalforsamlinga i Jena (25.8.23) var det 14 delegater til stede (de andre deltok online eller hadde delegert sin stemme), mens i Frascati (27.8.24) var rekordmange 24 delegater (av 34 medlemsforeninger fra 33 land) fysisk representert. På begge møta blei årsbudsjetten og årets aktiviteter gjennomgått. I Jena blei det i tillegg vedtatt et par endringer i statutta, som bedre definerte medlemskapsvilkår, og spesielt status til de assosierte partnerne: mens landa som regel kan bli representert av kun én organisasjon, kan andre organisasjoner, også ikke-europeiske, bli assosierte partnere – dvs. uten medlemsavgift og uten stemmerett i generalforsamlinga. Videre ønska generalforsamlinga i 2023 Georgia velkommen som nytt medlemsland (representert av Klassisk institutt ved Universitetet i Tblisi) og godkjente at Accademia Vivarium Novum tok over representantrollen for Italia. Bulgaria skal organisere årsmøtet i 2025 (Sofia, 19-21.8), Georgia (Tbilisi) i 2026 og Malta i 2027.

Årsmøtet velger også styret for det kommende året. I Jena blei Christian Laes, professor i Antikkens historie ved Universitetet i Manchester og Universitet i Antwerpen, valgt til president i fire nye år (presidentmandatet varer 4 år og kan forlenges kun én gang). Laes har vært en svært engasjert president og uttrykte si glede over å kunne fortsette arbeidet sitt i de klassiske språkas tjeneste og med å utvide aktivitetene og rekkevidda til Euroclassica. De andre medlemma i det nåværende styret er Šime Demo (Kroatia, visepresident), Florence Turpin (Frankrike, styresekretær) Franck Colotte (Luxembourg, økonomiansvarlig), Peter Glatz (Østerrike, ansvarlig for websida og tidsskriftet *Cursor*), Jeroen Vis (Nederland, hovedansvarlig for

språksertifisering for gammelgresk). I tillegg skal tidligere styremedlem Bärbel Flaig (Tyskland) fortsette som hovedansvarlig for språksertifiseringa for latin og for Euroclassicas nyhetsbrev.

Federico.aurora@ub.uio.no